

Gospodarske stvari.

Kako ravnati z vinom, ki ima okus po žveplu?

Spisal Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.
(Konec.)

Praviloma se z uspehom žvepla prvokrat že meseca maja, t. j. pred cvetom, drugikrat pa meseca junija ali po cvetu in ako se pozneje še vendarle začne tu ali tam kazati plesnjivec, se praši še meseca julija. V mesecih avgust, september in oktober pa se navadno niti ne žvepla.

In kdo je letos pri nas meseca maja ali junija mislil na žveplanje? Skoraj nikdo! Šele meseca avgusta so nekateri inteligentnejši vinogradniki začeli vpraševati po sredstvih, s katerimi bi rešili svoj pridelek plesnobe.

Toda pustimo sedaj to in vrnimo se k moštu, ki ima okus po žveplu. Kaj naj ž njim storimo? Pred vsem je treba počakati, da popolnoma povre, prej se ne da ž njim celo nič ukreniti. Pa tudi potem ni s takim vinom bogsigavedi kako umetnega ravnanja. Ko je burno vrenje končano, naj se takoj z droži pretoči in sicer v snažno, na novo zažveplano posodo. V navadnih okoliščinah je mošt že pri vrenju žvepleni okus zgubil, ker je žveplena snov v moštu sedla na dno v droži. Ko bi pa vino še tudi po prvem pretakanju imelo v sebi žvepla, tedaj treba isto čez kake 3 tedne znova pretočiti in sicer — kakor prvokrat — v zmerno zažveplani sod. Naj žveplanje soda ne moti nikogar, zakaj žveplena sokislina (plin), ki se naredi pri zažiganju žvepla, upliva čisto drugače na vino, nego pa trdna snov, kakoršna je žveplena moka.

Če tudi dvakratno pretakanje ne bi pomagalo, naj se vino za par tednov znova pretoči in sedaj je treba uporabiti kako čistilo, s katerim se na umetni način spravi iz vina zgoraj navedena napaka. Najprimernejše čistilo za to je sveži jajčji beljak.

Na polovnjak se vzame beljak 10—12 jajec, katera morajo biti celo sveža. Ta snov se stisne skozi redko platno in ko se je prej še pridejalo nekoliko kuhinjske soli (kakih 5 dg.), se z dodatkom potrebite vode naredi sneg (vsaka količaja izurjena kuharica ti pove, kako!), ki se končno zlije v vino, katero hočemo popraviti. Čistilo se naj v sodu dobro pomeša (vzemi snažen kol, ali kaj enakega!)

Popisano čistilo potegne za kaka dva tedna vse v vinu se nahajajoče nepotrebne tvarine — torej tudi žveplo — na dno, a bati se ni, da bi podelil jajčji beljak vinu kak poseben okus, zakaj beljakovina ostane vsled v vinu se nahajajočega vinskega cveta neraztopljen in se kot taka sede na dno. Za kake tri tedne treba vino pretočiti.

Pomniti pa gre, da mora biti vino, koje hočemo čistiti, popolnoma povrelo in vsa manipulacija se naj vrši v hladni kleti.

Dopisi.

Iz Marenberga. (Nemška golazen — grda prikazen.) Ako govorimo o nemški golazni, vedi, da to ni kaj navadnega. Pošten Nemec, ako se kje najde, je vsega spoštovanja vreden. Naš trg ima nekaj poštenih Nemcev, pa tudi zagrizenih Nemcev nemške napetosti tu ne manjka.

Pri nas se ne godi tako, kakor drugod. Povsod imajo razni kraji vrle moze raje za svoje voditelje, kakor razgrajajoče napetneže. V našem trgu pa smo videli pri zadnjem šolskem shodu veliko nemške golazni, ki ne zasluži drugega, kakor da se odstrani.

Ta golazen je zlezla na slovenski napis »Posojilnične« krčme, ga je oblazila, ogrdila in skvarila. Ko bi Slovenci marenberškega

kraja, kateri redimo to golazen, tudi tako delali, bi se nemškim napisom po trgu tudi slaba godila. Pa mi Slovenci imamo več omike in prizanesljivosti v peti, kakor Nemci v glavi. Schober je sicer pri šolski slovesnosti v nebesa povzdigoval nemško omiko. Pa on je dobro pokazal, kaj s tem razume. Našo vrlo duhovščino je v govoru napadal, zvečer pa je nekemu nemškemu učitelju v krčmi Brudermanovi vpricho več gostov za-ušnice delil.

Tisto nemško kulturo, katero bo on nam slovenskim kmetom vsiljeval z vsemi tistimi, ki radi tako plešejo, kakor jim on gode, te njegove omike se nam je pač treba z vsemi štirimi braniti.

Nemška golazen je res grda prikazen, če je zadnjo nedeljo priporočala in hvalila svojo lepo nemško šolo. Kaj pomagajo lepe stene, kaj pomagajo visoka okna, kaj koristijo kamenite stopnice, kaj pomaga tisti trgovec, ki na eni strani prodaja žganje, Bismarkove buče, in jih hvali v svoji štacuni in na drugi strani nadzoruje novopostavljeno šolo! Vzgoja te šole je le ponemčevalna. V njej vse slovenske otroke ponemčijo. Slovenci otroci morajo po tri leta v eni šolski sobi trgati obleko, ne da ki kaj napredovali. Mladini je treba poduka v materinščini. — Nemški tržani so tako pametni, da svojim otrokom ne privoščijo ne francoskega, ne italijanskega, ne angleškega pouka, ampak le edino nemškega. Zakaj pa? Zato, ker se otroci le v maternem jeziku morejo izobraziti. Pri vsem tem pa hočejo, naj bi slovenski otroci v nemški šoli prazno slamo mlatili. Dokler smo Slovenci zadovoljni z nemško šolo, kakoršna je marenberška, smo daleč od izobrazbe, daleč odstranjeni od napredka!

Le tako dolgo bomo sužnji trških debeluhov, dokler bomo zadovoljni z njihovo nemško šolo; tako dolgo kmetski otroci ne bodo tako prebrisani, kakor trški, dokler se ne bodo ravno tako učili vseh rečij v maternem jeziku. Materinščina je podlaga vse omike, in ker naša šola Slovincem tega ne privošči, zato je nemška šola naša največja nasprotnica.

Kdo pa je dal denar za trško nemško šolo? Nemci kvasijo okrog, da ta šola kmete nič ne stane. Kaj se le! Naši Nemci barantajo s slovenščino. Kako visoko sami cenijo slovenski jezik, so pokazali s tem, da jim je le naša slovenščina pozidala šolo. Nemci so hoteli svojim nemškim otrokom pripraviti nemško šolo. Ker bi si tako šolo morali sami plačati, so si pomagali s tem, da so Slovence dali v zameno. Sklenili so, da učitelji ne smejo poučevati slovenskih otrok v maternem jeziku, nemške pa poučujejo v materinščini. S tem so vse slovenske otroke zvrgli, da pri svojem pouku ne bodo napredovali, za šolo so pa od nemškega šulferajna dobili za to čez 10.000 t. j. čez deset tisoč goldinarjev. Celó iz Berolina so dobili od kupnino izdajsko, 300 mark nemškega denarja, za slovenske kmetske otroke.

Kdo je po takem pomagal pozidati novo šolsko poslopje? Le slovenski, kmetski in delavski otroci so k temu pomagali. Le zato, da se jim bo vzela materinščina, zato, da bi zaničevali mile matrne besede, zato, da bi Slovenci v nemških solah vedno butasti in neumni ostali, da bi jih Nemci lažje po štacunah goljufali, v ta namen storijo Nemci vse, da bi vzeli slovenski mladini ljubezen do slovenskega maternega jezika.

Marenberška šola bi morala biti dvojezična, ker je nad polovico otrok slovenskih, a grda nemška golazen, ki lazi po Gradcu, po Berolinu in po vseh nemških kotih, pa je pri nas zastrupila slovensko mladino. To golazen moramo pokončati, tej golazni moramo z združenimi močmi vzeti strup, da bo šola dvojezična. To moramo doseči, zakaj ta nemška golazen je čez vse grda prikazen v našem okraju.

Iz Konjic. V zloglasni celjski »vahterci« se je nekdo pred kratkim z vsem strupom zakadil v našo posojilnico. Kdor ima oči,

da vidi, in možgane, da misli, koj razvidi, kam pes tace moli.

Naša slovenska posojilnica hrani in varuje že 14 let slovensko ljudstvo pred nemčurskimi kremplji; marsikoga je strgala že s teh nevarnih krempljev, marsikomu ohranila je domovje, da ga nasprotnik ni mogel stirati z rodne hiše in mu dati be-raske palice na pot. To naše nasprotnike bode v oči, in radi bi ugonobili vrlo delu-jočo posojilnico.

Ko je pred več kakor jednim celim letom posojilnica odpustila svojega tajnika Sattler-ja, ker se je začel zaupno bratiti z vinom, ter se je zvedelo, da je obdržal zase neke denarje, koje so mu dali večinoma njegovi prijatelji v krčmah in neuradnih dneh, da plača uradni dan zanje pri posojilnici obresti, nastalo je hrupno veselje v nemškem brlogu. Mencali so si roke, se krohotali, stikali glave, so že videli v svojih krempljih slovensko ljudstvo, prav za prav slovenska posestva, ker upali so, da posojilnica propade.

Med ljudstvo so se trosile gorostasne laži in krive vesti o slabem denarnem gospodarstvu v posojilnici. Vendar pošteno naše ljudstvo je spoznalo volkove v ovčji koži, ker to dobro ve, dokler v posojilnici gospodarijo značajni, skrbni in previdni gospodje, kakor Šepic, dr. Rudolf, Ogorevc itd. zguba ni mogoča. Posojilnica sama sploh ni imela niti vinarja zgube, pa tudi prizadete stranke je vedela obraniti vsake škode, saj ji je izročil Sattler sam primerno svoto, da se poplačajo vse svote, koje je sprejel od strank, a jih ni izročil posojilnici. Grda laž je torej, da je moral kedo dvakrat kaj plačati. Kdor kaj tacega trdi, je lažnjivec, ki zasluži gorko zaušnico. Celi dopis v vahterci je toraj le nekako čudna reklama za nemško »šparkaso«, koji baje jetika preti, dočim posojilnica ravno letos, kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, krasno napreduje.

Naj še nekaj omenimo. Ta napad na posojilnico kaže, da hočejo naši Nemci boj imeti na gospodarskem polju. Zakaj? Ker vidijo, da slovensko ljudstvo sili v nemške trgovine, gostilne, k nemškim obrtnikom — to jim daje pogum. Mislijo si, če so slovenski kmetje tako malo zavedni, da nas sami podpirajo, res drugega ne zaslužio, da jih popolnoma ugonobimo.

Ko bi pa naše slovensko ljudstvo kupovalo le v slovenski trgovini, se ogibalo nemških gostiln in obrtnikov, upadel bi jim pogum, zgrevano bi trkali na svoje prsi in rekli: »Slovensko ljudstvo nas je spoznalo, da smo mu nasprotniki — kdo nas bode zdaj redil? Poberimo svoje bisage in pojdimos drugam!« Morda se doživimo kaj tacega.

Zreče. (Zborovanje) priredilo je dne 6. novembra naše politično in gospodarstveno društvo »Straža?« Podpredsednik je zbrane društvenike pristrčno pozdravil ter omenivši žalost v cesarjevi hiši, povabil, naj bi se mi z dosedanjjo ljubeznijo tesno oklepali še znanprej obeh naših vladarjev, namreč sv. Očeta in presv. cesarja. Potem je tajnik poročal o delovanju društvenega odbora. Isti je povodom grozne smrti blage cesarice odposlal na Dunaj v imenu društva pismo, v katerem se razodeva izraz najglobljega sožalja in ob enem iskrenozveste udanosti do tolikoskušane cesarja. In te dni je dospela Najvišja zahvala. Odbor je med ostalimi tudi sklenil, naj bi se nekje v našem vzelo nekoliko zemljišča za trsovnico, odkoder bi društveniki bdi brezplačno ali proti malej odškodnini dobivali trsje. V toto hvalevredno svrhu je potem društveni načelnik, gospod Dobnik, odstopil za trsovnico potreben svet, ne da bi zahteval za to kakšno plačilo. Blagosrčnemu dobrotniku naj torej plačuje ljubi Bog!

V vzporedu obljubljeni poduk o gospodarstvu je izostal, ker je pričakovani gospod učitelj iz vinorejske šole v Mariboru svojo službo opravljal v drugem kraju, pač pa nas bo lahko obiskal enkrat v novembru. Neki društvenik je sprožil misel, naj bi se v Zrečah

ali pa vsaj v Konjicah osnovali »viničarski tečaji,« t. j. naj bi vinorejska šola od časa do časa pošiljala učitelja, ki bi tukaj ostajal po nekoliko dni; tako bi iz sosedstva gospodarji in mladež prihajali k nauku, a prenočevati bi hodili domu. Z viničarskimi tečaji v Mariboru gre namreč preveč počasno. — Vzgleđ: V Mariboru je letos dvakrat, t. j. po zimski in pozneji v spomladi bil samo jeden Zrečan, več prosilcev iz naše občine niso zavoljo pomanjkanja prostorov pri učilišču mogli vzprejeti. A ta jedinec sam ne more pridobljenega si znanja dalje prodajati v zdatnej meri. V pogledu na omenjene okoliščine so zborovalci sklenili, naj bi se vis. deželnemu odboru odposlala prošnja za »viničarske tečaje« pri nas na deželi. Razumeva se samo ob sebi, da bi ne škodovala tudi »viničarska šola« z obširnejšim delokrogom. Politično stran dnevnega reda je razlagal podpredsednik. Načrtal je zgodovino »ustavnega življenja« v Avstriji, t. j. razmere od l. 1861, ko so svetli cesar ljudstvu dali pravico, da si ono po svojih poslancih samo kuje ali srečo ali nesrečo. Ljudstvo se naj te dobre pravice poslužuje pri raznovrstnih volitvah, naj si pravico zahteva v uradih in po šolah, sploh povsod v javnem življenju. Vsled tega so se sklenile resolucije, oziroma prošnje za nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani, pa za slovenske napise ob železnici Konjice-Poljčane. Sklepoma smo se še enkrat spominjali sv. Očeta Leona XIII. in presvet. cesarja Franca Jožefa I. In s tem smo končali zborovanje.

Iz Slov. goric. Gospod urednik! Zima je blizo, zatorej bi rad še enkrat zasukal svoj »rešpetlin«, preden se skrijem v svoj zimski brlog. — Dne 8. oktobra sem vrtil »rešpetlin« proti lepi občini Srednji Gasteraj, o kateri sem Vam obljubil poročati. Tamkaj so volili nov občinski odbor. Rettenbacherjeva stranka je napenjala vse moči, da bi odstranila z županskega stola Fr. Kurnika, ki je že 16 let občinski predstojnik. Vendar hvala Bogu, dan 16. oktober je nam naklonil popolno zmago v Srednjem Gasteraju, ker izvoljen je predstojnikom zopet naš starosta France Kurnik, iskren Stovenec in blag podpornik mnogo dobrodelnih naprav. A za svetovalce so se izvolili France Damiš in Anton Tomažič. Rettenbacherjeva stranka je torej popolnoma pogorela in padla v jamo, katero je drugim kopala. Zatorej živijo značajnim možem v Srednjem Gasteraju, vzlasti živijo starčku, občinskemu predstojniku Kurniku! Dalje mi je moj »rešpetlin« pokazal, da je v Spodnjem Gasteraju izvoljen tudi stari predstojnik, veleposestnik D. Koser. Je še sicer mlad mož, vendar priljubljen pri vseh občanah ter vrl Slovenec; tudi njega naj Bog živi na mnoga leta! V Žitancih bo obhajal drugo leto Jože Črnčec, obč. predstojnik svojo 25letnico kar sedi na županskem stolu. To smo menili že letos obhajati, a radi žalostnega dogodka, ki se je zgodil v Genevi, smo odložili na drugo leto. Bog živi tudi tega starčka! O volitvi v Partinji Vam bo, g. urednik, moj »rešpetlin« prav v kratkem poročal; do takrat sprejmite poklon od Vasega udanega puščavnika Milivoja.

Razne stvari.

Domače.

(Gospod Zoff, kaj mislite storiťi?) Pri blagoslavljanju novega marenberškega šolskega poslopja, o katerem poročamo natančneje med dopisi, so se godile nečuvne reči. Čeprav obiskuje to šolo nad polovico slovenskih otrok, vendar je bila vsa slovesnost popolnoma nemška in celo skrajno žaljiva za Slovence. Na šolskem poslopju je vihrala izdajalska frankfurterica, drog nove šolske zastave je namazan z izdajalskimi pruskimi barvami in krajni šolski načelnik, Jožef Schober, kojega

slovenski pradedje so se imenovali Čobarji, je govoril pri blagoslavljanju pred otroci o sedanjem političnem boju med Slovenci in Nemci ter Slovence imenoval pred otroci s psovko »die Windischen«. Mi javno vprašamo gospoda Zoffa, načelnika okrajnega šolskega sveta, ali je voljan celo stvar strogo preiskati ter pokarati šolsko vodstvo zaradi razobešene frankfurterice in droga šolske zastave, in ali je voljan, krajnega šolskega načelnika Čobarja takoj »stante pede« odstraniti? Mi izjavljamo že danes, da ne bomo mirovali, dokler se ne da primerno zadoščenje globoko razžaljenim Slovincem marenberškega okraja.

(Priatelj učiteljev.) Krajni šolski načelnik v Marenbergu, Jožef Čobar, je zadnjo nedeljo, ko se je blagoslovilo tamkaj novo šolsko poslopje, pred mnogoštevilnim ljudstvom dajal zaušnice nekemu pridnemu in vzglednemu nemškemu učitelju. To Vam je olikan šolski načelnik, kaj ne? Upamo, da se bo okrajni šolski nadzornik in vse učiteljstvo marenberškega okraja odločno uprlo takemu sramotnemu poniževanju učiteljskega ugleda.

(Slovenskim trgovinam) nujno priporočamo, da si naredijo cenike svojega blaga. Ta in oni bi si rad kupil slovenske skladbe za citre, za glasovir, za petje, zopet drugi kak molitvenik za mladino. Marsikateri bi rad podpiral narodnega trgovca, pa ne ve, ako in kako blago se dobi pri njem. Ker so nam pa ceniki nemških trgovin vedno na razpolago, kupujemo dostikrat pri njih, ker ne vemo, po kaki ceni bi se to znalo dobiti pri Slovencih. Slovenski trgovci, napravite si slovenske cenike in razpošiljajte jih na vse strani. S tem bote zelo podpirali napredek trgovskega prometa sebi in drugim v dobiček.

(Zavedne občine.) Občina Št. Vid je tudi sklenila v svoji seji te dni odposlati g. vit. Berkso prošnje za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Slava!

(V nedeljo 27. nov. gremo v Konjice.) Tamošno »kat. polit. društvo« in »Katol. delavsko podporno društvo« priredita prvo adventno nedeljo ob 3. uri popoldne v Konjicah slavnostni zbor v proslavo petdesetletnega blagonosnega vladanja našega svetlega cesarja. Naš državni poslanec, g. prof. Robič bo pri tej priliki poročal o političnem položaju, č. g. profesor dr. Matek bo pa govoril o delavskih društvi. Prijatelji obeh teh društev so dobro došli!

(Šolske zadeve.) Iz Doliča se nam poroča, da prosijo tamkaj z ozirom na krajevne razmere za poldnevni pouk in za šest letno šolsko dolžnost.

(Katoliško-politično društvo za kozjanski okraj) nam poroča, da je odposlalo že 12 prošenj različnih občin za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani ter za ravnopravnost slov. jezika v vseh uradih na Slovenskem, zlast na slov. Štajarju.

(V Št. Andražu pri Velenju) se je v lično popravljani cerkvi obhajal sv. misijon od 29. vinotoka do dne 7. listopada. Vodili so ga č. g. lazaristi Alojz Pogorelec, Franc Kitak in Jožef Ferjančič.

(Žalost za cesarico v Kozjem.) Dobili smo naslednji popravek: Z ozirom na notico, katero je prijavil »Slov. Gospodar« dne 29. septembra 1898 v svojej 39. številki str. 6 pod naslovom »Žalost za cesarico v Kozjem«, zahteva predsedstvo c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajarsko na podstavi § 19. tiskovnega zakona, da sprejme »Slov. Gospodar« v svojej prihodnji številki na primerno očitvidnem mestu sledeči popravek: Ni res, da se moštvo oddelka c. kr. finančne straže v Kozjem ni vdeležilo zaдушnice, katera se je brala v farnej cerkvi dne 23. septembra 1898 za Nje Veličanstvo, pokojno cesarico Elizabeto. Res pa je, da se je vse moštvo tega oddelka c. kr. finančne straže od začetka do konca vdeležilo te zaдушnice. Predsedstvo c. kr. finančnega dežel-

nega ravnateljstva za Štajarsko, v Gradcu, dne 8. novembra 1898.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celji.) Dne 12. novembra sta pristopila k temu društvu odvetnika gg. dr. Iv. Dečko iz Celja in dr. Valentin Krisper iz Ljubljane kot ustanovnika in plačala v društveno blagajno skupaj 100 kron. Sedaj ima društvo šest ustanovnikov, kateri so plačali skupaj 300 kron. Imena prvih štirih ustanovnikov je »Domovina« svoj čas objavila. Ako bi ti našli še daljnih posnemovalcev, uresničila bi se kmalu želja in namen društva, namreč, da si tisto osnuje svojo lastno bolniško blagajno. Vže od početka sem bil je edini glavni namen tega društva osnovanje lastne bolniške blagajne, ali ta namen izvesti je pač težko. Pogoji v dosegu tega namena so tudi, namreč, da mora biti ali predpisano število (najmanj 300) članov, ali pa gotovega premoženja čez 2000 gld. pri manjšem številu članov. Poprej je bilo sploh nemogoče izvesti ta namen, odkar se je pa delokrog društva razširil na vse slovenske pokrajine, goji isto opravičene nade, da se mu bode v kratkem posrečilo si osnovati lastno bolniško blagajno. Da se namen društva čim prej uresniči, priporočamo gg. odvetnikom in notarjem, da podpirajo društvo na tem stremljenju. Ob enem pa tudi z veseljem pozdravljamo blagonaklonjenost prvih ustanovnikov, kateri so postavili temelj temu podjetju ter si gotovo postavili s tem svojim dejanjem v društvu trajen spomin.

(Izpit učiteljske usposobljenosti) so naredili vsi slovenski kandidati in kandidatnje z dobrim uspehom, g. Drag. Pribil celo z odliko. Častitamo!

(Divje race med domačimi.) V Polulah pri Celju vračale so se v nedeljo zvečer domače race iz bližnjega močvirja tik Savinje. Ko jih hoče ugnati gospodinja v hlev, zapazi med njimi pet povsem tujih. Misleč da so sosedne, nažene jih proti cesti, nakar so se vzdignile ter s krikom odletele prek Savinje proti takozvanim »trem ribnikom.« Bile so namreč divje race, ki so se v močvirju pridružile domačim. Res čudno in nenavadno. Slov. dopisovalnica.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Viktor Weixler, kapelan pri Sv. Barbari v Halozah, je dne 15. novembra v ptujski bolnišnici. Pogreb je bil danes. Vzrok bolezni je bila jetika, katero si je nalezal gospod s prehlajenjem. N. v. m. p.!

(Mrtvo) so našli slovaško, 31 let staro krošnjarico Marijo Bunčak v Podgorju pri Slov. Gradcu v pondeljek 14. t. m. Preiskava je pokazala, da se je ponesrečila isti dan na potu od podružnice sv. Duha proti Suhodolu. Reva je bila obremenjena z dvema težkima culama blaga, ki sta jo razslabi pot potegnili po strmi drči, ob kateri je bila najdena mrtva. Na kak zločin ni misliti, ker je bilo tudi denarja pri njej najdenega nad 53 gld.

(Nova knjiga) izide te dni, ki bo naslovljena: »Obravna proti anarhistu Luigi Luccheniju, morilcu Nj. Vel. cesarice avstrijske, kraljice ohrske. Natančni in zelo obširni popis blage vladarice in popis umora.« Knjižica je sestavljena iz verodostojnih virov, in pisana prav po domače. Cena ji je zelo nizka in sicer velja jedna knjižica, katero krasi lepa slika ranke cesarice v žalni obleki samo 20 kr., po pošti 23 kr.; denar se pošlje lahko v poštah znamkah poleg naročila. Zelo bi bilo želeli, da bi se jih na deželi več vkupaj zbralo in pod jednim naslovom knjižice naročilo, ker se znižajo s tem poštni stroški in se knjižicam pri naročilu 50—100 komadov cena zniža. Naročila sprejema in brzo odpošilja: »Vodstvo tiskarnice sv. Cirila v Mariboru, Koroška ulica 5.« Rojaki! Sezite po knjigi, katero prav toplo priporočamo in bi želeli, da bi na slovenskem Štajarskem ne bilo hiše, ne družine brez omenjene izdaje.

(»Naša straža«) je imela v torek v Ljubljani ustanovni shod. Značilno je, da se